verliest, blijkt ten duidelijkste. Met de woorden en argumenten van X. zou een Roomsch priester zijn kerk aldus kunnen aanbevelen: »verre boven de geschillen, die Dominicanen, Franciscanen en Jesuieten verdeelen, staat het beginsel van gehoorzaamheid aan den paus, 't welk allen bijeen moet houden, om krachtig te kunnen optreden ter verdediging van groote, kerkelijke en maatschappelijke belangen, die bij versnippering van krachten met ondergang bedreigd worden. Met het oog hierop moet iedere afscheiding van de Romsche Kerk onvoorwaardelijk afgekeurd worden.

»Wie de R. kerk verlaat, verzwakt zijn moeder en doemt zichzelf tot onmacht in dagen van strijd, die komen kunnen. Hij vergeet, door dat de Roomsche kerk overal en ten allen tijd op den gang van zaken in den Staat den meest beslisten invloed heeft uitgeoefend en zal blijven uitoefenen, dat zij trotsche vorsten voor zich heeft doen buigen, en zelfs een ketersche maatschappij eenmaal weder in de macht moet komen van die kerk, die naar eenheid en grootheid strevende, oppermachtig is tegenover de verschillende onsamenhangende groepen, die haar verdeeld houden.

»Gij, geloovige, leer uwe voorrechten als behoorende tot de groote R. Kathol. kerk waardeeren; doe daarvan tot geen prijs afstand. Houdt men het beginsel: »Roma locuta est" vast, dan vervalt het onzinnig gekibbel over de vraag, wie de baas zal zijn"

Leggen wij deze redenatie van den Roomschen priester naast die van X., dan kan ik geen wezenlijk verschil opmerken; beiden zijn van top tot teen clericaal; in het oog van beiden is het individu buiten de kerk onmachtig in den strijd onzer dagen; beiden verwachten van een uiterlijke eenheid, die geen eendracht verdient te heeten, alle heil; beiden beschouwen hun Kerk als de eenige en noodzakelijke kweekplaats van Christelijke deugden.

En voorts het potsierlijk argument dat alle Irenischen *aan den Staat* ontleenen, alsof er een soort Staat in den Staat kon ontstaan.

De vergelijking door X., tusschen de Ned. Herv. kerk en den Ned. Staat gemaakt, is wel handig, maar minder juist.

Burgers kunnen gemoedelijk onder de bestaande wetten samenleven, omdat de wetten van den Staat voor een groot deel liggen buiten de sfeer van het eigenlijke geweten, terwijl iedere godsdienstige vereeniging hare werkzaamheid in hoofdzaak tot die sfeer zal bepalen.

En is het bovendien niet meermalen gebeurd — wat X. over het hoofd schijnt te zien — dat velen wel degelijk hunne rechten als Staatsburgers prijs gegeven en hun vaderland verlaten hebben, als door de staatsmacht hun geweten werd verkracht?

X. heeft voorbijgezien, dat de eendracht van redelijke en zedelijke wezens slechts op een overeenstemming in geestesrichting, in beginselen rusten kan. Door die overeenstemming, op godsdienstig gebied, ontstaat o. a. de Christelijke gemeente, en waar gemeenten zich bij elkander aansluiten, kan men spreken van een Kerk. Maar die Kerk vergete niet, dat zij slechts bestaat ter wille van de gemeenten. Zulks schijnt evenwel iedere kerk vroeg of laat te vergeten en de gemeenten en hare leden aan haar ideaal van eenheid te moeten opofferen.

Derhalve schijnt mij deze conclusie ook door het schrijven van X. gewettigd: laat ons — bij alle waardeering van hetgeen iedere Kerk ondanks haar beginsel voor groots en goeds tot stand heeft gebracht — principieel met ieder kerkbegrip breken. Dat de modernen toch geen hierarchie steunen, die zegt een levende eendracht te bedoelen, maar niets dan een doodelijke en doodende eenheid kweekt.

Toch doet het onder dit alles goed aan, dat er eindelijk breking in de zwoele atmosfeer is gekomen.

Men ziet nu waar de zwakke geesten huizen, die niet uit durven gaan of ze moeten strompelen kunnen op gouvernementskrukken.

En aan de wezenlijke mannen van beginsel is thans de gelegenheid geboden, om te toonen, wat de kracht van hun beginsel vermag.

KUYPER.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

Wat wordt er bedoeld met de »kotjes" waarin de profeet Jeremia werd geworpen, zooals staat in Jeremia 37 : 16.

We lezen daar: »Als Jeremia in de plaats des kuils en in de kotjes gekomen was." Uit het hoofdstuk blijkt, dat de Chaldeën, die Jeruzalem belegerden, waren afgetrokken van de stad tegen den Pharao van Egypte, die hen bedreigde, ten einde hem te verslaan. De stad was dus weder een poos van vijanden vrij, en Jeremia maakte daarvan gebruik, niet om te vluchten, want hij was daar de man niet naar, maar denkelijk om de tienden die hem toekwamen te gaan halen, nu de weg weer vrij was. De mannen die hem haatten echter zeiden, toen hij in de poort kwam: »Gij wilt overloopen tot den vijand!", en schoon hij sprak: »neen" grepen zij hem, en zett'en hem in een gevangenis, die, daar zij onder den grond lag, de kuil of de put heette; kotjes beteekent hier onderaardsche holen of hokken In Zuid-Nederland zegt men nog »kot" voor gevangenhok, en een duiven*kot* is zoowel in Nederland als in Engeland een duiven*hok*.

DE WINTER.

De winter is een knappe man,
Die wit heel d'omtrek schild'ren kan;
Gelijk een bakker op 't gebak,
Strooit hij de sneeuw op boom en dak.

De winter is ook juwelier
Met diamant, robijn, saffier
Versiert hij struiken, gras en riet,
Als maar de zon wat hulp hem biedt.

Hij is een knappe timmerman,
Die sterke bruggen bouwen kan,
Hij kan ze wel in één nacht slaan —
Wie heeft hem dat ooit nagedaan?

En wat ook nooit een timmerman
Hem nadoen wil, of nadoen kan,
Hij bouwt ze in 't langs ook even goed
En dekt met één dak heel den vloed.

Hij brengt gansch zonder vuur of rook
Zijn lijm, die hecht, wel aan den kook,
En schoon geen kwast hij noodig heeft;
Hij maakt dat alles pakt en kleeft.

Geen tuinman werkt zoo vlug als hij,
Al giet of snoeit hij nooit daarbij.
Zijn bloemen kweekt hij in één nacht,
Zij prijken 's morgens reeds in pracht.

Vraagt gij van wien hij 't alles heeft?
Van God, die vorst en hitte geeft.
Die ook aan u in gunst gedenkt
En op 't gebed wat goed is schenkt.

Naar DR. BARTH.

Een verzoek.

Aan de jongere en andere lezers is het misschien niet onnoodig te herinneren, dat, al lezen zij ook zoowel dit blad en andere bladen als het tijdschrift *Excelsior;* en al wordt ook in beide door mij een en ander geschreven, men toch wel moet bedenken, dat het *twee* tijdschriften zijn, en de brieven enz. voor elk zenden waar het behoort. Gaarne zal ik hetgeen de vrienden K. te O. en v. V. te A. (in Z.) wenschen, in overweging nemen, maar wat de eerste vraagt is, tenzij allen meewerken, onmogelijk; en de tweede zal wel eenig geduld willen oefenen. 't Is echter beter, dat zij zich rechtstreeks richten tot het tijdschrift waarover zij spreken, en niet misschien 't een door 't ander warren.

HOOGENBIRK.

Ingezonden Stukken.

(*Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.*)

Oprechtheid en eerlijkheid.

Voor eenige weken ontving een geëxamineerd godsdienstonderwijzer te Dordrecht van een zijner vrienden de mededeeling, dat te G. de betrekking van godsdienstonderwijzer vacant was, hem aansporende daarnaar te solliciteeren, belovende hem aan te bevelen, wijl hij met den predikant te G. in familiebetrekking stond.

De godsdienstonderwijzer volgde dien goeden raad; doch wilde zich liefst persoonlijk bij dien predikant aandienen, en schreef aan ZEerw. zeer beleefd hem daarvoor dag en uur te bepalen.

Door middel van genoemden vriend ontving de sollicitant van ZEerw. bericht, dat daarvoor nog geen gelegenheid bestond, maar dat hij later wel ontboden zou worden.

Daarop zond de godsdienstonderwijzer zijn sollicitatiebrief op, met bijvoeging van vier getuigschriften van HH. predikanten, die hem persoonlijk kenden en van hen, bij wie hij sedert jaren als godsdienstonderwijzer werkzaam is.

Een en ander droeg duidelijk blijken, dat de godsdienstonderwijzer de gereformeerde beginselen is toegedaan.

Door derde kwam hij weldra te weten van een ouderling der gemeente G., dat zijne sollicitatie achterwege gehouden werd; want reeds waren vooral voor het godsdienstonderwijs twee kerkeraadsvergaderingen gehouden, waarin besloten werd, twee andere sollicitanten uit te noodigen in de Zondagsschool proeven van hunne bekwaamheid te geven.

Door den godsdienstonderwijzer uit Dordrecht werd nu aan den ouderling kennis gegeven, dat zijn sollicitatie-brief reeds voor veertien dagen aan Ds. van S. was opgezonden met vier getuigschriften, tevens vermeldende van wie die waren.

En wat vernam de sollicitant nu later?

Dat bovengenoemde ouderling den predikant had geïnterpelleerd over dien derden sollicitant; doch dat ZEerw. antwoordde, dat de mededeeling dier sollicitatie niet meer noodig was, wijl immers de kerkeraad in eene vorige vergadering al een godsdienstonderwijzer benoemd had; nota bene toen de tweede op uitnoodiging nog moest komen spreken. De ouderling wist er echter niets van; doch de predikant, die tevens secretaris van den kerkeraad is, las het hem uit de notulen voor, en — nu was er immers geen twijfelen aan.

De godsdiensonderwijzer te Dordrecht ontving den volgenden dag zijne stukken terug, met het volgend schrijven van den predikant der gemeente G., tevens praeses van het Classicaal bestuur van Dordrecht.

»*Mijnheer!*

Hierbij zend ik u de van u ontvangen stukken terug met het bericht, dat *gister* 1) door den Kerkeraad de bedoelde benoeming is uitgebracht op den heer Van der Nodde 2).

Met heilbede teeken ik mij:

Uw Broeder in *f. C.* 1)
(*was get.*) G. J. VAN S., *Pred.*"

Hoe zulk eene handelwijze te noemen in verband met de onderteekening van dit schrijven?

UEd. dw. dienaar
J. B. JZN.

Dordrecht, 12 Januari 1887.

1) Ik onderstreep.
2) Moet zijn Dobbe van Hazerswoude.

Kerkelijke Berichten.

Drietal.

NED. HERV. KERK.

Tholen: Pop te Hagestein, Klaarhamer te Montfoort en Ringeling te Krimpen aan de Lek.

Tweetal.

Aan de ambachtsvrouw ter electie aangeboden.

NED. HERV. KERK.

Soetermeer-Zegwaard: J. G. Klomp te 's-Graveland en L. Wagenaar te Heeg.

Toezegging van Beroep.

NED. HERV. KERK.

Hoek (bij ter Neuzen), M. A. Rouwenhorst te Waarde.
Jaarsveld, C. Hartwigsen Jr., cand. te Utrecht.

Beroepen.

NED. HERV. KERK.

Putten (op de Veluwe), J. W. H. Kalkman te Monster.
Zierikzee, J. A. Prins te Dokkum.
Wijngaarden en Ruilbroek, G. Hartwigsen, cand. bij het prov. kerkbestuur van Groningen.
Benschop, G. Bouthoorn te Sprang.
Diemen en Watergraafsmeer, A. H. L. de Bel te Harlingen.
De Lemmer, E. J. Homoet te Oldeboorn.
Hurwenen, C. Hartwigsen Jr., cand. te Utrecht.
Aagtekerke, C. Hartwigsen Jr., cand. te Utrecht.
Tholen, H. Pop te Hagestein.

Bedankt.

NED. HERV. KERK.

Zegveld en Maasluis, E. Eisma te Bennekom.
Helenaveen, F. B. Nusselder te Kooten (cl. Dokkum.)
Colijnsplaat (Noord-Beveland), C. Bouthoorn te Sprang.

Advertentiën.

Door Gods goedheid bevallen van een welgeschapen *ZOON* B. GREIDANUS geliefde Echtgenoote van

J. GIETEMA.

Oosthem, 25 Jan. '87.

Heden overleed tot onze zeer diepe droefheid, onze zoo innig geliefde Man, Vader en Behuwdvader

CORNELIS VAN DRIMMELEN,

in den ouderdom van 59 jaar en 10 maanden. Het vaste vertrouwen, dat zijn zielewensch is vervuld, altijd bij den Heere te zijn, lenigt onze diepe smart.

Wed. S. VAN DRIMMELEN—KORTEWEG,
Kinderen en Behuwdkinderen.

Klundert, 25 Jan. 1887. (47)

Gereformeerd Kerkelijk Congres.

Het Comité heeft de eer, ingevolge opdracht van het Congres, hiermede ter kennisse van belanghebbenden te brengen:

1°. dat **de Adviezen der Zakelijke Sectiën** voor een ieder, die vooraf de toelatingsformule van het Congres onderteekent, bij de Moderatoren der onderscheidene Classes, alsmede bij de Correspondenten der Ringen en bij de Consulenten der afzonderlijke Kerken, ter visie zullen liggen van Dinsdag 15 Februari e. k. af;

2°. dat aan hen, die blijken het Congres te hebben bijgewoond, binnen vier en twintig uur na ontvangst van schriftelijke aanvrage, zal bericht worden wie hun Moderator, Correspondent of Consulent is;

3°. dat, naar de bedoeling van het Congres, niemand in zake de reformatie handelen mag dan onder leiding van zijn Kerkeraad of Consulent, opdat alle Independentisme strikt geweerd blijve, en alle eigenmachtige daad worde voorkomen;

4°. dat tegelijk met **de Adviezen der Zakelijke Sectiën** de instructien voor H.H. Moderatoren, Correspondenten en Consulenten verzonden worden;

5°. dat het antwoord op de schriftelijk achtergelaten vragen geleidelijk volgen zal;

6°. dat voor hen die in eenige Kerk, bij gemis van voorgang der Opzieners, zich geroepen en verwakkerd gevoelen, om de verstrooiden te verzamelen, door het Congres dit hoofd voor de Verzamelingslijst is vastgesteld:

De ondergeteekenden, alle meerderjarige leden, van de Nederduitsche Gereformeerde (of Herv.) Kerk te. . . . . ., gedeeltelijk wel, gedeeltelijk nog niet tot het Heilige Avondmaal toegelaten, betuigen met deze onderteekening:

1°. dat zij in hunne schuld voor God liggen, naardien zij reeds zoo lange jaren liefdeloos en werkeloos de breuke van de Kerke huns Heeren hebben aangezien;

2°. dat de geheele Synodale organisatie, die, evenals de Pauselijke Kerkregeering, eene wezenlijke Hierarchie is, het eeren van de Majesteit van Koning Jesus aan zijn Kerken onmogelijk maakt;

3°. dat zij, na de schrikkelijke wijze waarop de Synodale Hierarchie in het afgeloopen jaar tegen de gehoorzame belijders des Heeren is gaan woeden, niet langer met hunne Kerk onder deze Hierarchie mogen blijven,

en 4°. dat zij uit dien hoofde bereid zijn, om de Kerk des Heeren in hun woonplaats op den grondslag dierzelfde Belijdenis, waarop zij sedert de afwerping der Pauselijke Hierarchie stond, en rechtens nog staat, naar den Woorde Gods en in Zijn kracht nogmaals te helpen reformeeren a);

en 7°. dat het Comité alleen antwoorden kan op brieven rechtstreeks toegezonden aan het Bureau; waartoe men op het adres zette: **Aan het Comité van het Congres, Keizersgracht 162, Amsterdam.**

Het Comité voornoemd,
Dr. A. KUYPER, *Voorzitter.*
P. VAN SON, *Vice-Voorzitter.*
Dr. J. WOLTJER, *Secretaris.*
W. HOVY, *Thesaurier.*

AMSTERDAM, 27 Januari 1887.

a) Al naar gelang dit het best uitkomt en schikt, kan men onder dit hoofd door allen op één lijst, of door velen op onderscheidene lijsten laten teekenen, of ook eindelijk een biljet met dit hoofd aan ieder persoonlijk ter onderteekening aanbieden.

Bij J. A. WORMSER te Amsterdam verscheen:

Gereformeerd Kerkelijk Congres.

HET JUK DER TWEEDE HIËRARCHIE.

Drie Referaten den 11 Januari 1887 in Frascati voorgedragen door

Dr. F. L. Rutgers,
Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman
EN
Dr. A. Kuyper.

Prijs f 0.60.

Kerken-Ordening.

Opgesteld in de Nationale Synode der Gereformeerde Kerken, te zamen beroepen en gehouden binnen Dordrecht, in de jaren 1618 en 1619, met aanwijzing van hetgeen door de staatkundige gebeurtenissen sinds 1816 ophield te werken, door

Dr. A. KUYPER.

Groote uitgave f 0.25. Goedkoope uitgave f 0.10.

Te Breukelen te Huur

een WONING, met 3 beneden en 3 bovenslaapkamers, keuken, zolder, kelder en verdere gemakken, flinken TUIN, mooi uitzicht en alle werkdagen te zien. Te bevragen bij G. H. VAN DER WILT, te Breukelen. (46)

Is aan de **Weezendrukkerij** verschenen en alom te bekomen, de TWEEDE Druk van:

HET HARPJE,
VERVOLG OP
DE LOFSTEM,
Twee-, Drie- en Vierstemmig Zangboekje.
DOOR
J. C. DE PUY,
Hoofdonderwijzer te Sexbierum.
P. J. MILBORN,
NIJMEGEN, Uitgever.

Bij A. MULDER, Boekhandelaar te *Pekela*, is verschenen, en bij ZEd. en den schrijver per postwissel of onder toezending van postzegels te ontbieden:

Het plaatsvervangend lijden van onzen Heere Jezus Christus, naar de leer en naar de Heilige Schriften, door H. Z. KLOEKERS, Pred. te Nieuwe-Pekela.

96 blz. groot octavo, prijs **50 Cents**, franco aan huis. (36)

Is verschenen de **4de druk** van:

„DE LOFSTEM,"
2- en 3-stemmig Zangbundeltje voor Christ. Scholen en Huisgezinnen, door
J. C. DE PUY,
Hoofdonderwijzer te Sexbierum.
PRIJS f 0.25.
NIJMEGEN. P. J. MILBORN.

Uitgaven van J. A. WORMSER te Amsterdam:

De Drie Formulieren van Eenigheid,
VOOR GEMEENTELIJK GEBRUIK UITGEGEVEN
DOOR
Dr. A. KUYPER.
Prijs ingen. 35 Cent; 25 Exempl. f 8.—; 50 Exempl. f 15.—.
In stevigen Omslag met linnen rug: 45 Cent; 25 Exempl. f 10.—; 50 Exempl. f 19.—

Dezelfde uitgave met daaraan toegevoegd:

KORT BEGRIP DER CHRISTELIJKE RELIGIE,
uitgegeven door de Predikanten
C. A. RENIER en B. VAN SCHELVEN,
NAMENS DE
Commissie van Toezicht op het Godsdienstonderwijs
bij de Ned. Herv. Gem. te Amsterdam.
Prijs ingen. 40 Cent; 25 Exempl. f 9.25; 50 Exempl. f 17.50.
In stevigen Omslag met linnen rug: 50 Cent; 25 Exempl. f 11.25; 50 Exempl. f 21.50.

Uitgaven van J. A. WORMSER, te Amsterdam:

HONIG UIT DEN ROTSSTEEN,
DOOR
DR. A. KUYPER.
TWEEDE BUNDEL.

Door bemiddeling van alle Boekhandelaren te ontbieden. Prijs ingenaaid *f* **2.40**; gebonden *f* **2.90**.

Tot de Wet en tot de Getuigenis!

Het antwoord dat de Belijdenis der Gereformeerden geeft op de vraag: Wat is de Kerk;— welk is het ambt der geloovigen — en waaruit wordt de ware van de valsche Kerk gekend?

DOOR
P. W. J. KLAARHAMER;
Predikant te Middelburg.
Prijs *f* 0.20.

Ter verspreiding bij getallen tot verminderden prijs.

Bovenstaande brochure zal binnen enkele dagen verschijnen en wordt na ontvangst van het bedrag direct franco toegezonden door den Uitgever

K. LE COINTRE, Middelburg.

Bij ZALSMAN te *Kampen*, verschijnt:

Kerkelijk Handboekje.

Bevattende de voornaamste acten der Nationale en Provinciale Synoden, alsmede de **Post-Acta** der Synode te Dordrecht in 1618 en 1619.

Ten dienste van Predikanten en Kerkeraden.

Prijs *f* 1.25.

Vrije Universiteit.

Met dankbaarheid mag ik vermelden, dat ik in het afgeloopen jaar ten behoeve van het Studiefonds omstreeks *f* 6,000 ontvangen heb. In allen opzichte voorwaar een aanmerkelijk bedrag! En dat voor ons oog en ons hart nog hooger klimt en heerlijker beteekenis heeft, omdat het ons alleen uit de hooge en weldoende hand des Heeren beschikt is. Hij weet uit den nood der tijden nog ruimte en blijmoedigheid tot geven te wekken; Hij schept uit gebrek overvloed; Hij zegent honderdvoudig!

Mogen wij bij die zalige ervaring maar gedurig afleeren onze eigen som op te tellen, en onze eigen berekening te maken. Toch blijft het niet uit, als het goed is, daarbij ook gedurig aan te leeren, dat wij onzen arbeid dienen, met overrekening van kosten, opdat wij ons niet in een willekeurig deficit begeven. Bezorgd te zijn past den Christen niet; maar zorgeloos te zijn evenmin. Het is niet genoeg met wat sluimerens den dag af te wachten. »Ora et labora". Daarom hoop ik ook, zoo mij tijd en gelegenheid geschonken wordt, onverdroten (God geve met ijveriger en met meer teederheid!) de belangen van het Studiefonds bij u te bepleiten en onze behoeften u aan 't hart te leggen. Ik weet wel, er wordt steeds meer van u gevraagd, grooter offers zullen er geëischt worden, naarmate de Heere de overblijfselen van zijn lijden onder ons vervult. Maar ook weet ik, dat geven geven leert, en dat de tiende penning, om Gods wil gegeven, meer is dan een goudgulden, in den dienst der wereld ontvangen. Hebben wij niet, al wat we nog genieten mogen, om niet ontvangen? Weten wij niet overvloed te hebben, en gebrek te lijden? Is des Heeren hand verkort, dat Hij niet helpen en voorzien zal? Het kruis van Christus trekt in leven en geven gedurig door in dagelijksch sterven en zelfverloochening. Maar de kroon rijst over 't kruis. En Zijne weldadigheid en trouw zal den kruisdrager zegenen met vrede en troost.

DR. DE HARTOG.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan contributiën: door den heer A. Buys te Oudewater *f* 10; door 't Loc. Comité, te 's-Gravenhage, van den heer B. *f* 1; door den heer S. Hempenius te Berlikum *f* 33; door den heer A. Cuypers van G. te A *f* 1.50; door Ds. J. Bajema te Zuidland *f* 15; door den heer J. Tulp te Ede *f* 169.50; door den heer J. Teygeler te Oldebroek: uit Elburg *f* 16, uit Wezep *f* 14, samen *f* 30; aan schenkingen: door Ds. J. H. F. Gangel, te Aalten, gevonden onder de collecte *f* 2.50; door 't Loc. Comité, te 's-Gravenhage, van Jhr. Mr. P. J. E. v. S. *f* 100, uit het busje van den heer Velders *f* 2, samen *f* 102; door den heer D. van Pelt, te Zwijndrecht, van de kinderen der Zondagsschool *f* 7.16; door den heer W. Roodenburg te Vlaardingen van D. B. *f* 1; van W. K. *f* 1 te zamen *f* 2; door den heer R. Fuik, te Leiden, van P. B. te Katwijk *f* 5; door den heer K. Teerhuis Pz. Eiland Marken, gevonden in het kerkezakje *f* 3.50; door Ds. C. Hattink, te Apeldoorn, van N. N. *f* 13.40; door Ds. E. Eisma, te Bennekom, van Mej. G. *f* 2.50; door Mej. J. L. ten Boekel te Amsterdam, van N. N. *f* 25; door den heer W. Hovy van C. C. en H. *f* 5; door den heer W. Boekhoven, te Sommelsdijk, van N. N. te S. *f* 2.10; van B. te S. *f* 0.90; Samen *f* 3; door Ds. J. Hulsebos, te Zuidwolde, van N. N. te Bedum, door bemiddeling van M. *f* 5; door Ds. B. van Schelven van Mej. S. *f* 2.50.

Voor het Hospitium:

Door het Loc.-Comité te 's-Gravenhage, van Jhr. Mr. P. J. E. v. S. *f* 20; door mevr. J. L. ten Boekel van N. N. *f* 5; door Ds. J. Bajema te Zuidland, uit de catechisatiebus *f* 5; door Ds. H. Hoekstra te Utrecht, van P. V. *f* 5; van N. N. te Venendaal *f* 4.95; door den heer D. van Pelt te Zwijndrecht, van den heer W. Vliegenthart, namens de Halfstuiversvereen. *f* 4.15.

Voor de Bibliotheek:

Door het Loc.-Comité te 's-Gravenhage, van Jhr. Mr. P. J. E. v. S. *f* 20.

Voor het Studiefonds:

Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen: door het Loc. Comité te 's-Gravenhage, van Jhr. Mr. P. J. E. v. S. *f* 20; door HH. Diakenen der Ned. Geref. Kerk (doleerende) te Amsterdam, gecollecteerd in »De Vereeniging" van M. *f* 2; van X. X. *f* 10; door den heer D. den Hengst te D. van N. N. *f* 25.

S. J. SEEFAT, *Penningmeester.*
Lijnbaansgracht 248.

SCHOTSCHE ZENDINGSKERK.

GODSDIENSTOEFENING.

Zondagmorgen, 10 uur, W. Baron VAN DOORN VAN WESTCAPELLE.
Zondagavond, 6 uur, W. Baron VAN DOORN VAN WESTCAPELLE.
Woensdagavond, 8 uur, Vergadering met de Proselieten.
Vrijdagavond, 7 uur, Vergadering met de Leden van het Kindergenootschap voor Israël.

GEDRUKT TER KON. NEDERL. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESSTRAAT 106, AMSTERDAM.